

Chuyện người sửa đôi dép Bác Hồ

Mỗi người dân Việt Nam đã từng nghe, ngắm nhìn đôi dép cao sau của Bác Hồ. Đôi dép cao sau giản dị “đôi hài vạn dặm” từng theo Bác suốt cả cuộc đời, theo sát cuộc kháng chiến trường kỳ của dân tộc. Ông Đàm Cần, nguyên phó phòng tự vệ biển Hải Phòng, hiện đang sống tại làng Phương Lãng, xã Hoa Động, huyện Thủy Nguyên, Hải Phòng, đã kể lại lần mình được trực tiếp sửa đôi dép cao su của Bác Hồ với niềm tự hào và cảm xúc thật sâu sắc.

Ngày 12 tháng 3 năm 1962, lúc đó tôi đang là phân đội trưởng Phân đội 4, Đoàn 135 Hải quân. Trời mùa xuân ẩm áp, khoảng 10 giờ sáng, Bác đến đảo Vạn Hoa - Quảng Ninh bằng máy bay trực thăng. Như nhiều lần, Bác về không báo trước, chuyên đi có cả ông Nguyễn Lương Bằng, Lê Trọng Tấn. Lúc này, lãnh đạo đơn vị đã sang Hải Phòng họp hết. Được tin Bác Hồ đến, chiến sĩ ta xúm xít, chạy tới đón Bác, nhưng ngại nên cứ đứng ở xa. Thấy vậy ông Lê Trọng Tấn bảo “các đồng chí cứ lại gần Bác cũng được”, thế là chẳng ai bảo ai, cả đội mấy chục người vây quanh, ai cũng muốn được gần Bác.

Bác xuống thăm bếp ăn, hỏi chuyện chị nấu bếp tên Thắm, lấy chồng miền Nam tập kết ra Bắc. Chị Thắm thấy Bác đến, sợ Bác nhìn thấy tạp giề của mình bẩn, vội quay mặt tạp giề bẩn vào trong. Bác tinh lắm thế mà Bác cũng phát hiện ra ngay, nhắc chị không cần làm như thế.

Lúc đó giữa vị lãnh tụ và chiến sĩ không hề có khoảng cách. Thấy các vị chỉ huy dễ tính, chiến sĩ ta được thể cứ bám theo từng bước bác đi. Trong lúc các chiến sĩ tranh nhau gần Bác, một chiến sĩ, hình như là đồng chí Khôi người Ninh Bình, lập cập thế nào giẫm ngay vào chân Bác, làm Bác suýt ngã

- Chú nào làm dép của Bác đứt quai rồi - Bác triu mến bảo

Nói rồi, Bác tựa lưng vào tường nhà máy nổ, định kéo lại đôi dép

Lúc đó, tôi cũng đang đứng bên Bác, nhanh nhẩu

- Thôi, Bác để cháu đổi cho bác đôi giày

Nói rồi tôi cúi xuống luôn, cởi đôi giày của mình ra.

Bác nhỏ nhẹ nói:

- Không được

Lúc đó tôi mới được nhìn Bác. Tôi vẫn còn nhớ cảm giác lúc chạm vào chân Bác, đôi chân rất gầy, có thể biết rằng sức khỏe Bác cũng yếu đi nhiều. Bác mặc bộ quần áo lụa Hà Đông màu nâu sẫm đã cũ, nhiều chỗ vải đã nổ lấm tấm như bèo hoa dâu.

Một chiến sĩ đứng ngoài lại bảo:

- Thế chúng cháu đổi đôi dép mới cho Bác nhé.

- Không được. Bác vẫn ân cần trước sự quan tâm của các chiến sĩ rồi vui vẻ bảo: “đôi dép của Bác vẫn còn dùng được, đôi dép này Bác đã đi khắp Việt Bắc rồi đấy. Đó là kỉ niệm của chiến trường”.

Lúc đó tôi chợt ngắm kĩ đôi dép cao su của Bác. Đúng là tôi chưa thấy đôi dép nào như thế. Nó quá cũ, đế làm bằng lớp cao su đã mòn vẹt, lớp vải bố đã xơ hết. Còn những chiếc quai, chắc đã thay nhiều lần, một quai tuột hẳn ra. Tôi chợt nghĩ: “Hay là mình sửa dép cho Bác vậy”. Nhưng sửa cũng khó chứ đâu dễ, phải có cái rút dép mới làm được, không cẩn thận lại đứt quai. Đang loay hoay, một chiến sĩ cùng đơn vị lấy được cái rút dép ở đâu đó, đưa cho tôi. Tôi cầm dép ngó nghiêng, luồn kẹp vào quai rút một cái là xong. Tôi nói với Bác

- Dép xong rồi, Bác xỏ vào đi ạ

Tôi đặt dép xuống, Bác xỏ chân, tiếp tục đi thăm đơn vị, vẫn bình thản nhẹ nhàng. Đây là lần thứ tư tôi được trực tiếp nhìn thấy Bác và lần tôi nhớ nhất hình ảnh Bác Hồ. Bộ quần áo lụa cũ, đôi dép cao su, trông thật giản dị. Nhưng trí tuệ của Bác thì tuyệt vời. Bác đi lại nhanh nhẹn, bước đi của bác rất đặc biệt, dù bước đi rất dài, nhưng khoan thai. Tiếng Bác trầm ấm, nhưng rõ như tiếng chuông, ứng đối khéo và đầy trí tuệ.

Trong lúc vui chuyện, tôi mạnh dạn hỏi Bác

- Bác là Chủ tịch nước, Bác thiếu gì quần áo mà lại mặc bộ quần áo cũ thế này
Bác bảo:

- Đây là quần áo của các cụ già tặng Bác nên Bác mặc làm kỉ niệm. Chứ quần áo thì Bác cũng có nhiều lắm. Bữa ăn của Bác - vị Chủ tịch nước trên tàu Hải Lâm hôm đó cũng rất giản dị.